

Protokoll från kommunstyrelsen

Tid och plats	Måndag den 29 maj 2023, kl 17.00 - 17:20 Lokal Frösjön/Lockvattnet, Västra Storgatan 15, Gnesta	
Ajournering	--	
Beslutande	Enligt bilagd närvaroförteckning.	
Övriga deltagare	Anders Axelsson, kommunchef, Jesper Berndt Dahl, kanslichef, Samir Sandberg, ekonomichef, Maria Kavcic, Structor.	
Justerare	Diana Lundberger (ordinarie) Ingrid Jerneborg Glimne (ersättare)	
Justering	I omedelbar anslutning till sammanträdet, Kommunhuset, Västra Storgatan 15, Gnesta	
Underskrifter		
Sekreterare	Jenny Johansson	Paragrafer: 94 - 95
Ordförande	Linda Lundin	
Justerare	Diana Lundberger	

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen tillkännages genom detta anslag.

Organ: Kommunstyrelsen

Datum för anslaget uppsättande: 2023-05-29

Datum för anslaget nedtagande: 2023-06-26

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelseförvaltningen

Jenny Johansson, sekreterare

Paragrafer: 94 - 95

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Innehållsförteckning

KS § 94	Finansiering av VA-kollektivets underskott 2022	3 - 4
KS § 95	Revidering VA-taxa	5 - 6

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Sammanträdets öppnande mm

Sammanträdets öppnande samt upprop

Ordföranden öppnar sammanträdet och upprop genomförs.

Val av justerare och tid för justering

Ordföranden föreslår Diana Lundberger (KD) som ordinarie och Ingrid Jerneborg Glimne (M) som ersättare att justera protokollet i omedelbar anslutning till sammanträdet, i kommunhuset, Västra Storgatan 15, Gnesta.

Kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandes förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen medger närvarorätt för Julie Dahlgren och finner att så är fallet.

Godkännande av dagordningen

Kommunstyrelsen godkänner dagordningen.

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Sammanträdesdatum: 2023-05-29
Diarienummer: KS.2023.243

§ 94

Finansiering av VA-kollektivets underskott 2022

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Att 2022 års underskott inom VA-kollektivet ska balanseras i VA-kollektivets balansräkning och återställas inom 5 år.

Sammanfattning av ärendet

En grundregel i VA-ekonomi är att avgifterna som tas ut ska representera kostnaderna förvaltningen av den allmänna VA-anläggningen för med sig. Det ska således råda balans mellan intäkter och kostnader.

Gnesta kommuns vatten och avloppsverksamhet har sedan år 2020 gått med underskott. Under perioden 2016-2021 uppgår underskottet ackumulerat till ca 7,6 miljoner kronor enligt resultaträkningen. Utöver underskottet enligt resultaträkningen så gjordes en justering mot eget kapital 2021 på grund av att felklassificeringar mellan drift och investering. Hade dessa kostnader redovisats rätt hade verksamheten gått med underskott från 2019. Om hänsyn tas även till de rättningar som gjorts mot eget kapital så uppgår underskottet till totalt 18 mnkr, som direkt eller indirekt finansierats via skattekollektivet. Samtidigt har VA-verksamheten haft kostnader som borde finansierats av kommunen gällande dagvattenhantering och i viss mån brandvattenförsörjning. Att dessa två kostnader belastat VA-kollektivet skulle kunna motivera en skattefinansiering av hela eller delar av VA-verksamhetens underskott.

Kostnaderna för de tjänster som VA-verksamheten haft som borde finansierats av skattekollektivet är svåra att i efterhand beräkna fullt korrekt. För dagvattenhanteringen för allmän platsmark beräknas dessa kostnader ackumulerat uppgå till ca 10,7 mnkr för perioden 2007-2022. För hantering av brandvattenförsörjningen finns inga sådana beräkningar.

Då de bästa beräkningarna i dagsläget ger att skattekollektivets borde ha betalt ca 10,7 mnkr till taxekollektivet för dagvattenhantering, samtidigt som underskotten inklusive rättningen mot eget kapital uppgår till ca 18 mnkr fram till och med 2021 bedöms skattekollektivets skuld till VA kunna kvittas mot de underskott som redan direkt eller indirekt finansierats av skattekollektivet.

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att 2022 års inte ska finansieras av skattekollektivet utan att underskottet ska balanseras och återställas inom 5 år inom ramen för den nya taxan.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2023- 05-05

Tjänsteförslag

1. Att 2022 års underskott inom VA-kollektivet ska balanseras i VA-kollektivets balansräkning och återställas inom 5 år.

Förslag till beslut på sammanträdet

Oskar Sulin (V) och Håkan Ekstrand (C) bifaller det framskrivna förslaget.
Ordföranden föreslår att kommunstyrelsen bifaller tjänsteförslaget.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

Sändlista

- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Samhällsbyggnadschef
- ~ Ekonomichef
- ~ VA-chef

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Sammanträdesdatum: 2023-05-29
Diarienummer: KS.2021.287

§ 95

Revidering VA-taxa

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Anta ny taxa för vatten- och avloppsverksamheten (VA) från den 1 juli 2023.

Sammanfattning av ärendet

Gnesta kommuns senaste höjning av VA-taxan skedde 2020. Under 2022 beslutades att kommunens VA-taxa ska följa Svenskt vattens nya normalförslag för taxekonstruktion. Inför införandet av den nya taxekonstruktionen har en grundlig analys och genomarbetad översyn gjorts av VA-ekonomin samtidigt som verksamhetssystemet har kompletterats med nya uppgifter inför införandet. Liksom många andra står Gnesta kommun inför stora höjningar av VA-taxan framåt. Stora och kostnadstunga investeringar krävs för att klara framtida vattenförsörjning och avloppsrening samtidigt som övriga delar av befintligt VA-system är i behov av upprustning. Avgifterna i VA-taxan är föreslagna utifrån att de fasta intäkterna ska öka i relation till de rörliga intäkterna för att på sikt få en bättre balans mellan fasta och rörliga intäkter. Avgifterna är också föreslagna utifrån att taxan ska vara skälig och rättvis mellan abonnentgrupper.

Anläggningstaxan föreslås höjas utifrån ett viktat entreprenadindex med ca 10 %. Uppföljning och analys av utfall i VA-ekonomin kommer att göras årligen och den långsiktiga prognosen över höjningsbehoven uppdateras kontinuerligt.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2023-04-25
2. Vatten- och avloppstaxa Förslag höjning 1 juli 2023

Tjänsteförslag

1. Anta ny taxa för vatten- och avloppsverksamheten (VA) från den 1 juli 2023.

Förslag till beslut på sammanträdet

Oskar Sulin (V) bifaller det framskrivna förslaget. Ordföranden föreslår att kommunstyrelsen bifaller tjänsteförslaget.

Sammanträdesdatum: 2023-05-29

Beslutsgång

Kommunstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

Särskilt yttrande

Daniel Wohlgemuth (MP) anmäler särskilt yttrande.

Sändlista

- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Samhällsbyggnadschef
- ~ Ekonomichef
- ~ VA-chef

Upprops- och omröstningslista, kommunstyrelsen

Datum: 2023-05-29

S-M-C-MP

M-S-C-L-KD

SD-M-KD-L-C-S-V-MP

C-L-KD-M-S

V-MP-C-L-KD-S-M-SD

MP-V-C-L-S-M-KD-SD

L-C-KD-M-S -MP

KD- C-L-M-S

Särskilt yttrande:

Angående ärendet: ”Revidering av VA-taxa”

Diarienummer KS.2021.287

Miljöpartiet anser att det är av stor vikt att den nya VA-taxan skyndsamt kompletteras med möjligheten till en rabatterad dagvattenavgift för de fastighetsägare som tar hand om regn- och smältvatten inom sin egen fastighet. En utredning om hur en sådan rabatterad avgift kan utformas bör sättas i gång snarast möjligt med målet om att införa rabatten i samband med nästa årliga uppföljning av VA-ekonomin.

Det finns flera skäl till att i taxekonstruktionen bygga in incitament för fastighetsägare att i högre utsträckning själva ta hand om sitt dagvatten. Det handlar både om:

- att minska risken för skador på privat och allmän egendom som kan uppstå vid extrema skyfall, översvämningar och höga vattenflöden – med stora samhällskostnader som följd,
- att minska utsläpp av föroreningar som läcker ut orenade i vattendrag när de kommunala systemen, för dagvatten, överbelastas i samband med höga vattenflöden.

Kommunernas eget FoU-program om kommunal VA-teknik: Svenskt Vatten Utveckling (SVU) konstaterar i rapporten *VA-taxa med dagvattenavgift som styr mot hållbar dagvattenhantering* att det finns stora vinster med att fastighetsägare i större utsträckning själva tar hand om sitt dagvatten. Av rapporten framgår att om man lokalt lyckas fördröja och hantera de första 10 mm av varje regntillfälle så innebär detta att hela 75 % av årsvolymen hanteras. Om 15 mm fördröjs och hanteras motsvarar detta hela 85 % av årsvolymen av dagvatten.

I rapporten från SVU konstateras vidare att ”fastighetsägare och väghållare har goda möjligheter att påverka dagvattenavrinningen från sin mark och därmed vilken nytta man har av den allmänna dagvattenanläggningen. Detta innebär en möjlighet för VA-huvudmannen att sätta en lägre avgift i taxa för fastighetsägare och väghållare som genom sin markanvändning och egna anordningar minskar dagvattenbelastningen och därmed vilken nytta man har av den allmänna anläggningen, d.v.s. omfattningen av de tjänster som VA-huvudmannen ska tillhandahålla.” SVU menar att en lägre avgift på så vis kan fungera som ett incitament för att uppmuntra fastighetsägare och väghållare att medverka i arbetet för att uppnå hållbar dagvattenhantering.

I rapporten lyfter SVU fram Umeå, Växjö och Härryda som tre kommuner som utvecklat konstruktioner av VA-taxan som stödjer en hållbar dagvattenhantering. I en modell som SVU själva tagit fram som exempel ges en fastighetsägare som tar om hand allt dagvatten inom sin fastighet men som nyttjar allmän dagvattentjänst för bräddvatten från sin lokala dagvattenhanteringsanläggning en reduktion med kring 15 procent av den ordinarie avgiften samtidigt som en fastighetsägare som tar om hand allt dag- och dränvatten inom sin fastighet inte betalar någon avgift.

I tjänsteskrivelsen inför beslutet om taxekonstruktion i Gnesta kommun lyfte också förvaltningen möjligheten till rabatterad dagvattenavgift för fastighetsägare som tar hand om sitt eget dagvatten. Miljöpartiet i Gnesta anser att vinsterna med minskade mängder dagvatten som behöver omhändertas av den kommunala VA-anläggningen är stora för både miljön, samhällsekonomin och ur ett samhällsskyddsperspektiv.

Daniel Wohlgemuth

Ledamot i kommunstyrelsen
för Miljöpartiet de Gröna i Gnesta